

Toplum ve Hekim Yayın Kurulu'ndan

*Çalıştım diyorsun kendi kendine,
Çalıştım işimi sevdim işim güzel,
Her şeyden önce yaşatmak istiyorum,
Yaşatmak yaşamak kadar güzel.*

Ceyhan Atuf Kansu "Bir Köy Hekiminin Akşamı" adlı şiirinden

İkibinaltının ilk günlerinde ikibinbeşin son sayısını yayına hazırlıyoruz. Şair Kansu'nun ifadesiyle 'yaşamak ve yaşatmak isteyenler'in etrafındaki abluka da gün geçtikçe daralıyor. Bir yanda ABD şefliğinde merkez kapitalistler hemen yanı başımızda, gelecekteki enerji gereksinimlerini garanti altına alabilmek için "mayınlı bölgeye" girdiler; işgal ve katliamlarını 'demokrasi' için sürdürüyorlar. Öteki yanda Irak'taki işgal güçleriyle her daim işbirliğinde bulunduğunu ve parsadan pay almak istediğini büyük bir gururla sunan 59. Hükümet, ekonomimiz büyüyor, refahımız artıyor derken; işten atılanların, ürünü tarlada çürüyenlerin, yoksulların, açların ve borçlarını ödeyemedikleri için intihar edenlerin sayısı katlanarak artıyor. Hükümetin bakanlarının ve milletvekillerinin adları yolsuzluk ve yasa tanımazlıklarla birlikte anılır oluyor. Bir yandan patronlar kendileri için en uygun yasal düzenlemelerin yapılmasını sağlayarak, işten atmaları kolaylaştırıyor, ödemedikleri halde vergi oranlarını azalttırıyor, pirim borçlarını sildirtiyorlar.

Diğer yandan, kamu sendikalarımız da işçi sendikalarımız da hatta birçok siyasi öznemiz de yalnızca "seyrediyor"lar. Öyle ki adının başında "devrimci" sıfatı bulunan bir işçi sendikası, konfederasyonumuz da patronlarının haklarını korumak için Hükümeti, sokağa dökülmekle tehdit edebiliyor. Meslek örgütlerimizin hemen çoğu demokratik kitle örgütü olma niteliğini yitirmiş durumda; dünya ve ülke gündeminden bihaber, kendi alanının dışında kalarak yaşamaya çalışıyor. Ancak abluka o kadar daraldı ki patronların sınıf bilinci ve gereğini yapma kararlılığı ve uygulamaları karşısında, emek gücünü satmak zorunda olanlar da ne yapacaklarına zaman geçirmeden karar veremililer.

Bunun için Ankara Tabip Odası, 1988-1991 dönemi Halk Sağlığı Komisyonu tarafından kolektif olarak üretilen hikayedeki maşrapacının yerine kendilerini koyarak, bundan sonra ben, bundan sonra biz, bundan sonra örgütümüz, bundan sonra ... ne yapacak, ne yapmalı??? diyerek, vak'a agoniye girmeden karar vermeli ve karar(ımız)ın gereğini yapmalı(yız).

"Bir Dibi Delik Kayıkta Maşrapacı Olmak

Bir kayık, biri dümenci, diğeri kürekçi, öteki maşrapacı, üç kişi ile yol alıyormuş. Kayık su aldığı için tutulmuş olan maşrapacının görevi bu suyu sürekli dışarı boşaltmaktır. Bir gün kayığın dibindeki deliği fark eden ve suyun nereden geldiğini anlayan maşrapacıyı bir düşüncedir almış.

Şimdi, gördüğü deliği diğerlerine anlatıp kapatma yolunda çaba gösterse, sonuçta işinden olacak. Deliği görmezlikten gelip suyu altın maşrapayla mı yoksa gümüş maşrapayla mı boşaltmak daha iyidir türünden tartışmalar yaratıp mesleğini "geliştirmek" çabasını gösterse, artık asıl sorunu bildiği için mesleği kendisi için anlamsızlaşacak, mesleğine ve kendine yabancılaşacak.

Bu arada, dümenci kayığı hep daha sığlara götürdüğü için zaman zaman karaya oturan kayıkta başka delikler de açılmaya başlamış. Böylece deliğin neden açıldığını da anlayan maşrapacı, deliği kapatmaktan başka kayığın yönünü engin denizlere doğru çevirmek, açılmak, bilinmeyen yenilere ulaşmak gerektiğini düşünmeye başlamış".

Maşrapacı daha ne kadar maşrapalamaya katlanacak dersiniz?

Bu sayımızda, sizlerle öncelikle, Danışma ve Yayın Kurulu üyelerimizin birlikte gerçekleştirdiği yuvarlak masa toplantısında tartışılan güncel bir konuyu -Dünyada ve Türkiye'de uzun bir süredir devam eden sosyal alanlardaki daralmaların sınıfın yeniden üretimine katkısı olabilir mi, olabilirse nasıl?- paylaşıyoruz. Bu soruların yanıtının arandığı toplantının yeni soruları da beraberinde getirdiğini okudukça sizler de göreceksiniz. Sungur Savran makalesinde, bu yıl sosyal güvenlik dosyamızda yer alan ve yayın kurulumuzda da geniş olarak tartışılmış olan Yıldırım Koç'un yazısındaki "AB'nin sömürge işçi sınıfı" saptamasını değerlendiriyor. Çeviri yazımız sağlık hizmetlerinin hem uluslararası hem de ulusal düzeyde piyasaya nasıl entegre edildiğini ülke örnekleriyle bizlere sunan kapsamlı bir makale. Sonrasında sizlerle paylaştığımız, Dünya Bankası (DB) web sayfası aracılığıyla ulaşılabildiğimiz bir belgeyle Türkiye'deki sağlık reformu ile ilgili tarihsel süreci hem de bu yasa tasarılarının gerçek sahibini ortaya çıkartmaktadır. Belgede Sağlık Bakanı Akdağ ve Çalışma Bakanı Başeskiöğlü tarafından DB Başkanı James Wolfensohn'a yazılmış birer mektup ile DB'nin önceki hükümetleri olduğu gibi, kendilerini de, DB'nin önerileri doğrultusunda hazırladıkları program çerçevesinde desteklemesini ve borç vermesini istedikleri apaçık gün ışığına çıkmaktadır. Bu belgeden sonra hem Başbakan hem de ilgili Bakanların, TBMM'de görüşülmekte olan "Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu Tasarısı"nın kimin isteğiyle ve ne için hazırlandığını "eski" söylemleriyle ifade edip edemeyeceklerini merakla beklemekteyiz. Aynur Uysal arkadaşımız sağlıkta dönüşüm programının birinci basamak sağlık hizmetleriyle bu birimlerdeki hemşirelere olan hem yaşanan hem de yaşanması olası etkilerini tartıştığı yazısının ardından, Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden bir grup arkadaşımızın çalışma koşullarının araştırma görevlileri üzerindeki etkilerini saptamaya çalıştıkları araştırmalarını sizlere sunuyoruz. İkibinbeş yılı dizinimizden önceki son makalemiz İzzettin Önder hocamızın. Kendisi oldukça kapsamlı makalesinde, çeşitli boyutlarıyla yüksek öğretiminin ülkemizdeki durumunu tarihsel süreç içerisinde bizlerle paylaşıyor.

Sevgi, dostluk ve umudu birlikte üretmek isteğimizi iletiyoruz.